

Adobe®
InDesign CS4
Fortsättningskurs

Adobe®
InDesign CS4
Fortsättningskurs

Till denna bok medföljer ett antal övningsfiler på cd-skiva (filerna finns i mappen **InDesign CS4 Forts**). Kopiera filerna till lämplig mapp på din hårddisk.

Du kan även ladda ner övningsfilerna från vår webbplats www.docendo.se:

1. Starta webbläsaren, skriv **www.docendo.se** i adressfältet och tryck på **Enter**.
2. Skriv artikelnumret, **4023**, i sökrutan och klicka på **Sök**.
3. Klicka på titeln **InDesign CS4 Fortsättningskurs**.
4. Klicka på filen **4023.zip** högst upp på sidan.
5. Klicka på **Spara**, välj var du vill spara filen, exempelvis på skrivbordet, och klicka på **Spara**.
6. När filen har hämtats stänger du dialogrutan och avslutar webbläsaren.
7. Om du har valt att spara filen på skrivbordet visas den som en ikon med namnet **4023**. Dubbelklicka på ikonen för att packa upp filerna till lämplig mapp på din hårddisk.

Copyright © Docendo AB

Detta verk är skyddat av upphovsrättslagen. Kopiering, utöver lärares rätt att kopiera för undervisningsbruk enligt BONUS-avtal är förbjuden. BONUS-avtal tecknas mellan upphovsrättsorganisationer och huvudman för utbildningsanordnare, exempelvis kommuner/universitet.

Våra böcker och tillhörande produkter är noggrant kontrollerade, men det är ändå möjligt att fel kan förekomma. Vi tar gärna emot förbättringsförslag.

Produkt- och producentnamnen som används i boken är ägarens varumärken eller registrerade varumärken.

Tryckeri: Fälth & Hässler, Sverige 2010
Första upplagan, första tryckningen

ISBN: 978-91-85437-83-2

Artikelnummer: 4023-S

Författare: Björn Kläppe, Iréne Friberg

Omslag: Iréne Friberg

Innehållsförteckning

1 Layout	5	5 Arbeta med objekt	58
Vita ytor	6	Objektformat	58
Bildlayout	8	Förankrade objekt	60
Tillämpningsuppgifter	11	Baslinje	61
2 Mallsidor	12	Alternativ för förankrade objekt	62
Skapa mallsidor	12	Anpassa placering av förankrade objekt	62
Frigöra eller låsa objekt	14	Infoga förankrat objekt	63
Åsidosätt mall med mallsidan Ingen	14	Platshållartext	64
Skapa en ny mall sida	15	Informationspanelen för textramar	64
Tillämpa olika mallar i samma dokument	15	Anpassa ramen till innehållet	65
Duplicera mallsidor	16	Justera och fördela objekt	65
Importerera mall sida från annat dokument	18	Fördela objekt	66
Isolerade uppslag	19	Låsa och låsa upp objekt	67
Sidnumrering av enskilda dokument	20	Kombinera objekt	67
Sidnumrering av bok	21	Tillämpningsuppgift	69
Hantera långa dokument	23	6 Tabeller	70
Textram på mallsidor	24	Skapa tabell	70
Tillämpningsuppgift	25	Flytta tabell	71
3 Format och formatmallar	26	Redigera tabeller	72
Teckenformat	26	Infoga rad eller kolumn	72
Ändra och ta bort teckenformat	29	Tabell- och cellalternativ	74
Skapa en formatgrupp	30	Importerera externa tabeller	76
Styckeformat	31	Länka till en Excel fil	77
Redigera format	41	Tabellformat	78
Ta bort format	42	7 Innehållsförteckning	
Kopiera format	42	och sakregister	82
Nyttan av format	43	Formatera innehållsförteckningen	84
Tillämpningsuppgift	44	Uppdatera innehållsförteckningen	86
4 Text	45	Sakregister	86
Textramar inuti textramar	45	Ämnesnivåer	87
Justera och fördela text	48	8 Utskrifter	91
Textkonturer	49	Skärmärken	92
Ändra textkonturer	50	Utskrift av stora dokument	
Skugga	51	på små pappersstorlekar	92
Exportera text	51	Miniatyrer	94
Textbehandlaren	52	Tillämpningsuppgifter	96
Textvariabler	53	9 Urklippsbanor	97
Tillämpningsuppgifter	57	Skapa urklippsbana	97
		Kombinera banor	100
		Tillämpningsuppgift	101

10 Genomskinlighet	102	Tomt utrymme/specialtecken	160
Blandningslägen.....	103	Stavning.....	161
Isolera blandningsläge.....	103	Förkortningar	162
Urslagningsgrupp.....	104	Symboler.....	163
Förenkling.....	105	Månader och dagar	163
Tillämpningsuppgift.....	107	Företagsförkortningar.....	163
11 Lager	108	Skiljetecken.....	163
Redigera lager.....	108	Specialtecken	166
Namnge lager.....	109	Siffror	167
Skapa lager.....	109	Grupperingar	169
Ändra lagerordningen	112	Bokstavsmellanrum	169
Dölja lager	113	Kondensering	171
Låsa lager	113	Rubriker och mellanrubriker	172
Ta bort lager	113	Indrag.....	173
Lägga ihop lager	113	Betoning av ord.....	174
Tillämpningsuppgift.....	119	Framhäva stycke	176
12 Objektbibliotek	120	Problem vid styckebytningar.....	177
Flera objektbibliotek.....	125	Spaltstickor.....	178
Ta bort objektbibliotek.....	125	16 Extra uppgifter	179
13 Import och export av sidor.....	126	Formge ett omslag	179
Importera InDesignsidor	126	Skapa ett uppslag	180
PDF-format	127	Redigera produktuppslaget.....	181
Sidnumrering och PDF-filer	133	Layouta ett reportage.....	181
Montera en PDF-fil i InDesign.....	133	Skapa ett tabellformat.....	182
Tillämpningsuppgift.....	135	Exportera och skriv ut	182
14 Färghantering	136	Sakregister	183
Behöver du färghantering?.....	137		
Färgmodeller.....	137		
Vilken färgmodell ska jag välja?.....	139		
Dekorfärger	139		
Processfärger	140		
Sammanfattning	140		
Ställa in färghanteringssystemet.....	141		
Importera bilder utan inbäddade profiler	144		
Simulera tryck på bildskärmen.....	144		
15 Typografi	147		
Vad är typografi?	147		
Teckensnitt.....	147		
Teckensnittshantering	150		
Teckenstorlek (teckengrad).....	153		
Radlängd (satsbredd)	155		
Radavstånd (kägel)	156		
Sammanfattning.....	157		
Fyrkanter	160		

3 Format och formatmallar

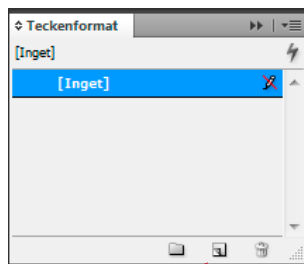
I InDesign kan du skapa formatmallar för såväl tecken och stycken som objekt och tabeller. Med ett styckeformat påverkar du ett helt stycke, med teckenformat påverkar du delar av text i ett stycke. (Objektformat och Tabellformat behandlas i separata kapitel.)

Att använda formatmallar sparar massor av tid samtidigt som din trycksak blir mer enhetlig eftersom all text, i ett visst format, uppdateras automatiskt när du ändrar format. Formatpanelerna Stycke- och Teckenformat, de formatmallar som används mest, tar du fram via **Text**, **Styckeformat** respektive **Teckenformat**.

Teckenformat

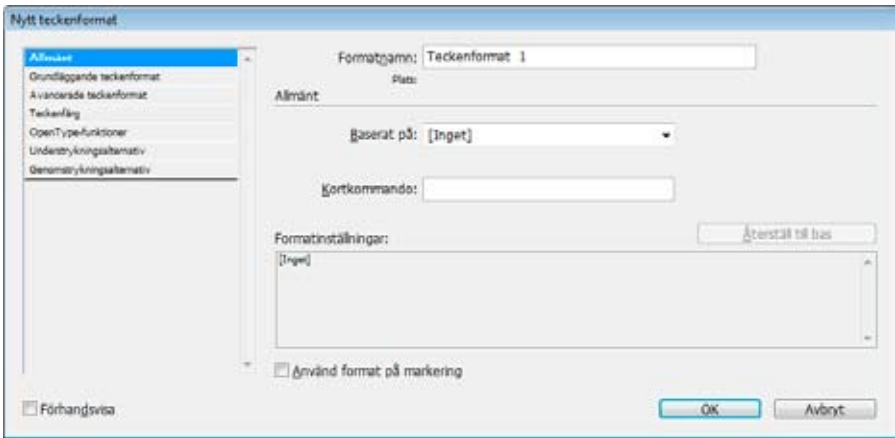
Du ska nu börja med att skapa ett nytt teckenformat. När du tidigare var tvungen att markera ordet, leta fram teckensnittet, klicka på det, eventuellt fortsätta med att göra ordet i fet stil osv, kan du nu med hjälp av teckenformatet utföra hela den processen i ett enda musklick. Men först måste du skapa själva teckenformatet, ett förarbete som kan uppfattas som omständigt men som i längden besparar dig en hel del enformigt arbete.

1. Ta fram ett ensidigt tomt dokument. Montera övningsfilen **Text** i dokumentet (ignorera eventuell teckenvarning). Du måste själv veta var övningsfilerna är placerade. De kan till exempel finnas på en cd.
2. Markera texten med textverktyget, ändra teckensnittet till Times New Roman, storlek 12 och sätt radavståndet på automatiskt.
3. Avmarkera.
4. Ta fram panelen **Teckenformat** via **Text**, **Teckenformat**.
5. Välj alternativet **Nytt teckenformat** i panelmenyn.

För att skapa ett nytt format kan du även välja att trycka på Alt + klicka på denna knapp.

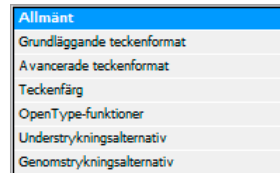
Följande dialogruta öppnas.

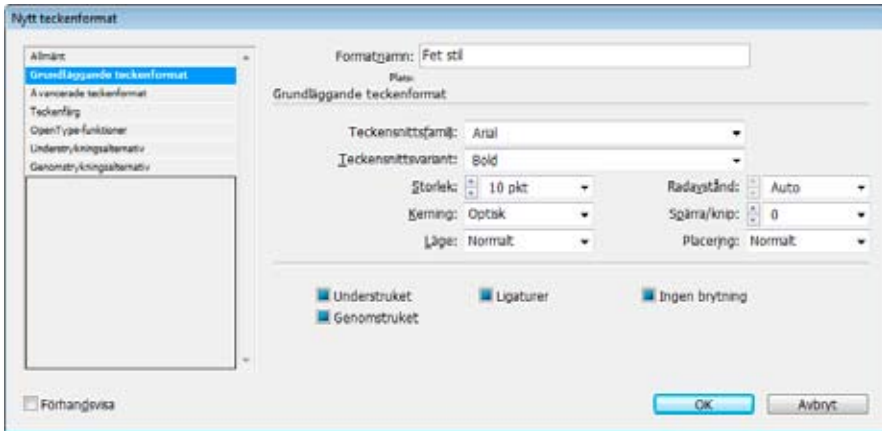

- **Formatnamn** Här anger du vad ditt teckenformat ska heta.
  - **Baserat på** I den här rutan kan du välja vilket format som du vill basera det nya teckenformatet på. Det kanske bara är en liten ändring som ska göras i det nya formatet. Då är det vettigt att använda ett befintligt format och bara ändra i det. Då slipper du konstruera ett helt nytt format.
  - **Kortkommando** Här kan du ange en tangentkombination som ska bli kortkommandot för teckenformatet. Se till att ditt kortkommando inte kolliderar med något av InDesigns förinställda kortkommandon.
  - **Formatinställningar** I den här rutan visas alla de inställningar du har angett för formatet.
6. Döp teckenformatet till **Fet stil**. Ditt teckenformat ska göra om markerade ord till Arial, 10 punkter och fet stil.

Till vänster i dialogrutan finns en uppsättning knappar som leder dig till andra dialogrutor för att definiera och utarbeta teckenformatet ytterligare.

7. Klicka på **Grundläggande teckenformat** i listan till vänster i dialogrutan.
8. Fyll i dialogrutan så som visas i följande exemplet.

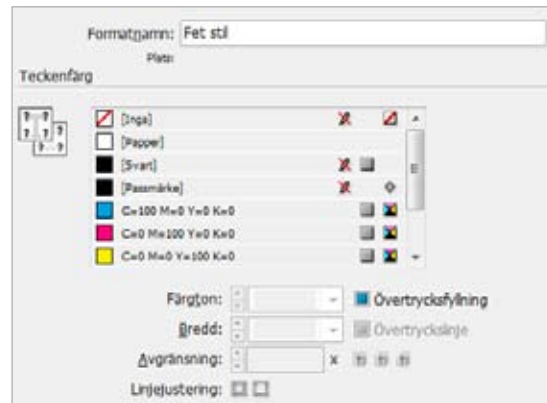
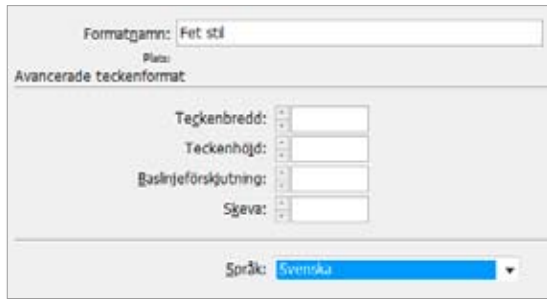
9. Klicka sedan på **Avancerade teckenformat**.

Här kan du påverka **Teckenbredd**, **Teckenhöjd**, **Baslinjeförskjutning** och **Sjåva**.

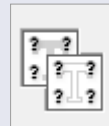
10. Det enda du ska välja här är **Språk**. Svenska är en god idé.

11. Klicka på **Teckenfärg**.

Dialogrutan **Teckenfärg** visas. Här kan du bestämma om tecknen ska ha en annan färg än svart. Du kan även sätta dit färgade kantlinjer. För att färga bokstäverna, se till att fyllningsfärgrutan ligger överst (klicka på den, då hamnar den överst) och välj sedan en valfri färg genom att klicka på den.

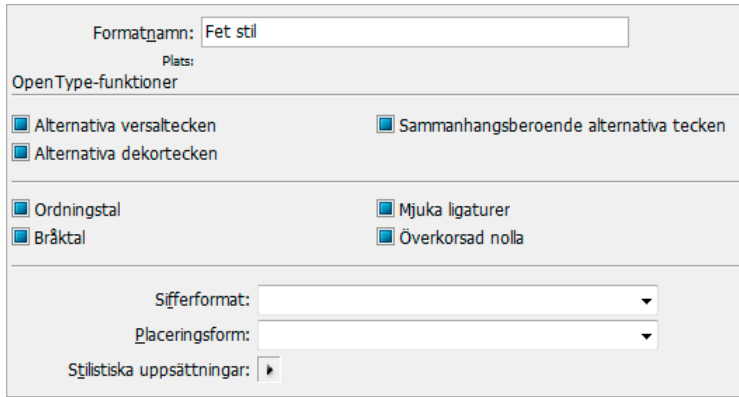
Vill du ha en konturlinje i annan färg, se till att rutan för linje ligger överst och välj sedan färg. Vid rutan för **Bredd** skriver du in hur tjock linje du vill ha.

Teckensnitt

Ett Open Type-teckensnitt innehåller många fler tecken än PostScript- och TrueType-teckensnitt. I OpenType-teckensnitt finns därför många alternativa tecken, som till exempel äkta ligaturer, gemena siffror och bråktecken, utsmyckningar, dekortecken och specialtecken osv. som du kan infoga med hjälp av panelen Tecken.

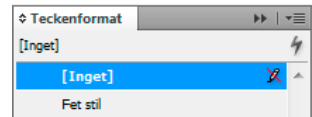
12. Klicka på knappen **OpenType-funktioner**. Dialogrutan nedan visas.

Om du använder ett Open Type-teckensnitt (expertteckensnitt) kan du göra ett antal olika inställningar här.

13. Du har nu gått igenom de viktigaste dialogrutorna för att skapa ett nytt teckenformat. Klicka på knappen **OK**.

Det nya formatet **Fet stil** läggs nu till i panelen **Teckenformat**.

14. Markera ett av styckena i texten med textverktyget och klicka sedan på **Fet stil** i panelen **Teckenformat**.

Hela stycket ändras nu till att visas i det nya teckenformatet.

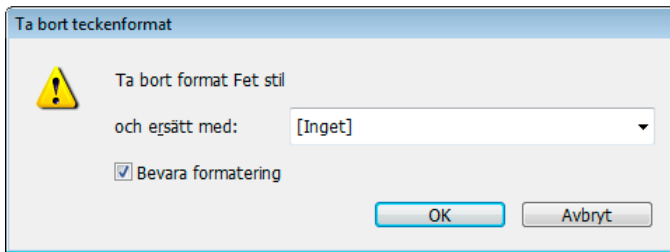
Dubbeltklickar du med textverktyget i ett ord markeras det. Trippeltklickar du, markeras hela raden. Fyra snabba klick markerar hela stycket. Fem klick markerar hela sidan.

Ändra och ta bort teckenformat

1. Ändra i det redan skapade teckenformatet genom att dubbelklicka på det i panelen **Teckenformat**. Inställningsrutan **Alternativ för teckenformat** visas.

2. Ändra teckensnittet Arial till till exempel Courier, eller annat teckensnitt som går att välja, genom att välja **Grundläggande teckenformat**. Klicka sedan på **OK**-knappen.
3. Kontrollera att det stycke, som du tillämpat teckenformatet **Fet stil** på, nu automatiskt uppgraderats till det nya teckensnittet.

Om du vill ta bort ett teckenformat klickar du på det och drar det till papperskorgen i panelen **Teckenformat**. Klicka på knappen **Ja** för att ta bort formatet. Vill du däremot ersätta ett teckenformat med ett annat (och samtidigt ta bort det första) gör du som tidigare men väljer ett ersättningsformat i dialogrutan som visas.

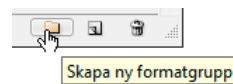
Du kan också högerklicka på formatet i panelen **Teckenformat** och välja **Ta bort format** för att på så sätt radera formatet.

4. Stäng dokumentet utan att spara det.

Skapa en formatgrupp

När du börjar få fler format att hålla reda på, kan du alltid ordna dem genom att gruppera formaten i mappar. Du kan skapa formatgrupper för såväl teckenformat som styckeformat osv. Mapparna placeras i respektive panel. Följande punkter beskriver hur du enklast skapar en formatgrupp.

- Klicka på knappen **Skapa ny formatgrupp** i berörd formatpanel. En mapp med namnet **Formatgrupp 1** (2, 3 och så vidare) placeras i panelen.

- Klicka och dra formaten och släpp dem i mappen **Formatgrupp 1**.

Du kan klicka på pilen till vänster om mappen för att visa eller dölja innehållet i formatgruppen. Dubbelklicka i namnet på formatgruppen och skriv in ett eget efter **Namn** i dialogrutan, klicka på knappen **OK**.

